

PASTORAAL GESPREK MET HUWENDEN

AANDACHTSPUNTEN VOOR PASTORES

K. VANHOUTTE 10/03/04

1. Bewust zijn van ***diversiteit in ambtelijke betrokkenheid/ verantwoordelijkheid*** en van de ***diversiteit van pastorale gesprekken*** met huwendens:

- verantwoordelijke pastoor(s) (kerkjuridisch dossier)
- voorganger (priester/diaken) (ev. na delegatie) in de huwelijksviering
- pastoraal verantwoordelijke in het onthaal
- pastoraal werkenden in de initiatieven van huwelijksvoorbereiding.

2. Voldoende ***kennis*** verwerven over de niet evidente, specifieke ***kerkelijke visie op het huwelijk*** : totale liefdes- en levensgemeenschap tussen man en vrouw, onverbreekbaar, open voor kinderen, publiek engagement...:

- ethisch
- kerkjuridisch
- sacramenteel
- liturgisch
- spiritueel.

Kennis nemen van wetenschappelijke studie omtrent ***motieven van koppels*** om voor de kerk te huwen (cf. onderzoek J. Pieper): traditie, familie, ceremonieel, overgangsritus, religiositeit, christelijk geloof, kerkverbondenheid,...

Gedegen ***kennis*** van de diverse ***initiatieven van huwelijksvoorbereiding***.

3. Belang van ***coördinatie*** (gesprek, uitwisseling) met de diverse pastoraal verantwoordelijken binnen een pastoraal samenwerkingsverband.

Consulteren van collega's met ervaring.

4. Als pastor stilstaan bij eigen ***objectieve levensstaat*** (gehuwd, ongehuwd, religieus celibatair, gescheiden,...) en de ***subjectieve beleving*** ervan (euforisch, gewoon, crisis,...).

Bewust zijn van de impact daarvan op het gesprek.

5. Zich bewust zijn van het ***verschil in leef-, denk- en geloofswereld*** tussen de huwendens onderling, en tussen de huwendens en de pastor: niet vertrekken van evidente eensgezindheid én ook niet forceren naar uniformiteit; wel open gesprek en uitwisseling beogen.

6. Zich rekenschap geven van de eigenheid van het gesprek als het ***samenwonenden*** betreft: focussen op keuze, beslissing, engagement om te huwen (definitief ja).

Zich rekenschap geven van de eigenheid van het gesprek als het ***niet-samenwonenden*** betreft: focussen op keuze, beslissing, engagement om samen te wonen en te huwen.

7. In het gesprek bijzondere **aandacht** hebben **voor volgende specifieke situaties**.

- huwelijk met een gedoopte uit een andere christelijke kerk
- huwelijk met een ongedoopte
- huwelijk van katholiek gedoopten zonder christelijk geloof.

Kerkjuridische kennis verwerven of weten **door te verwijzen**.

Specifieke pastorale aanpak leren of weten **door te verwijzen**.

(cf. *Vademecum voor de parochies bisdom Brugge*, 213-220 en *Orde van dienst voor de liturgie van het huwelijk*, pastorale inleiding)

8. Belang zien van **gastvrij onthaal** (warm welkom, goeie sfeer) (de pastor als milieudeskundige) voor het welslagen van het gesprek, met aandacht voor het onderscheid tussen drempelgesprekken en kerngesprekken.

9. Rekening houden met onzekerheid, kritiek, vragen, vervreemding, verwachtingen van huwendes ten aanzien van kerkmensen.

10. Onderscheid zien tussen 'ongevraagd zich mengen in het privé-leven van anderen' en 'uit pastorale zending en zorg mensen **nabij zijn in hun persoonlijke overtuigingen** en keuze om voor de kerk te trouwen' (geen loutere privé-zaak).

Dit vraagt om een **vertrouwelijk gesprek** (beroepsgeheim).

11. Scherp stellen (bij jezelf, met huwendes samen) van de **doelstellingen** van het gesprek:

- voorbereiding van de viering
- diepere motivering van de huwendes
- stilstaan bij diverse aspecten van het kerkelijk huwelijksproject
- bevestigen en verdiepen van geloof e.a.

12. Vanuit sympathiserende interesse huwendes op verhaal laten komen (**luisteren**) over:

- hun groei naar de keuze om te huwen
- hun visie op het huwelijk
- hun geloofsbeleving en kerkbetrokkenheid
- hun kijk op het sacramenteel karakter van het huwelijk.

13. Op het goede moment het woord nemen om te **spreken in Jezus' naam** en **in naam van de geloofsgemeenschap**:

- waardierend en bemoedigend
- verdiepend: visionair (ideaal dat evangelie voorhoudt), realistisch (ook aandacht voor pijn, strijd, crises), veelbelovend (steun van mensen, kracht van de liefdesGeest)
- biddend.

14. Leren onderscheiden wanneer en hoe eigen ervaringen (in huwelijk, in gezin, ...) in een **meer getuigend spreken** aan bod kunnen komen.
15. Geen goedkoop succes najagen door je persoonlijk kritisch standpunt mee te delen ten aanzien van aspecten van de kerkelijke visie op huwelijk, seksualiteit, trouw, vruchtbaarheid, liturgie... (kerkloyaal)
Wel inbrengen dat er **binnenkerkelijk diverse standpunten** zijn (eerlijk).
16. Zich voorbereiden op **noodscenario's**: hoe reageren?
- als één van beiden niet veel zegt
 - als huwenden onderling op een andere golflengte zitten
 - als er grote moeite is met de kerkelijke kijk op het huwelijk
 - als er weinig geloofsaanvoelen is
 - als het gesprek oppervlakkig blijft.
- Mogelijke valkuilen** vermijden:
- als pastor werken met een te stereotiepe aanpak
 - te kunstmatig onderscheid tussen menselijke en gelovige duiding en beleving van het huwelijk
 - uitsluitend spreken rond relatie man-vrouw en te weinig rond kinderen, opvoeding,...
17. Zich rekenschap geven van het feit dat een pastoraal gesprek **een moment** is **binnen een hopelijk breder traject** (en een duidelijke parcoursbeschrijving geven):
- aansluiting zoeken bij eerdere pastorale gesprekken
 - aandacht voor vervolgverhalen
 - kunnen motiveren voor een passende vorm van huwelijksvoorbereiding
 - verzoeningsmoment op weg naar huwelijk.
18. Kiezen voor een pastoraal gesprek dat het **tweegesprek** binnen het koppel **stimuleert**.
19. Kiezen voor een pastoraal gesprek **in-de-waarheid**: eerlijk en open.
20. Zich bekwamen in het pastoraal gesprek met **koppels die wel willen maar niet kunnen huwen voor de kerk**, veelal bij burgerlijke hertrouw van echtgescheidene(n):
- vertrouwd met kerkelijke visie: geen sacramenteel huwelijk mogelijk
 - open voor vraag naar gebed, viering, ...
 - vertrouwd met pastorale aanpak in ons bisdom: *Vademecum voor de parochies bisdom Brugge, 227-228*
 - voorbereiden van een eigensoortige gebedsviering met burgerlijk hertrouwde echtgescheidenen (cf. map Gezinspastoraal bisdom Brugge, 2000).